

ORDFÖRÄNDEN

EFFEKTIVISERINGSMARKNADEN MOT EN GYLLENE FRAMTID

Vi som åkt runt med EnergiInsikt under våren förstår hur de första guldgrävarna som kom ut till Kalifornien måste ha känt det. En dag ser de just de tecken som visar att här finns en guldåder.

Dold under sand och grus och liknar mest vildmark, men tecknen stämmer. Det glimmar här och där, bergsformationerna är rätt. Det finns vattenströmmar där man kan vaska. GULD i sikte!

Vi har också sett GULDET – effektiviseringsmarknaden. Ibland bryter den fram i full dager, med goda exempel från industrier och fastigheter där man med god lönsamhet genomfört stora åtgärder, men mest märks det i luften, i frågor och nyfikenhet från kunder av olika slag.

Effektiviseringsmarknaden är på gång och det stort.

VI ÄR OTÅLIGA!

Men vi är otåliga också! Vi tror nämligen att det kan gå fortare att nå fram och att det behövs för miljöns, klimatets och välfärdens skull.

Det finns ingen rimlig anledning att vi skall slösa bort resurser en enda dag längre. Och för det vill vi ha stöd av våra lagstiftare och myndigheter.

NEJ, vi vill inte ha bidrag! Vi vill ha hjälp med att etablera de former och institutioner som samhället kan erbjuda för att få marknaden att lyfta.

8 PUNKTER FÖR ETT ENERGISMART SVERIGE

Därför har vi tillsammans med Energirådgivarna och Svenska naturskyddsfören-

ingen skrivit 8 punkter för ett Energismart Sverige.

>> 8 punkter för ett Energismart Sverige

Effektivisering är nämligen mångfacetterat. De potentialer som finns kan exploateras men det fordrar insatser av många olika människors kompetens och det behöver genomföras målmedvetet under en längre tid.

KUNDERNA BEHÖVER ETT HANDTAG!

Det klarar vi och våra EEF-medlemmar, men våra kunder behöver ett handtag för att kunna manövrera rätt.

De behöver bland annat energideklARATIONER och kartläggningar som kan fungera som shoppinglista, de behöver finansiering som innebär att de kan tajma utgifter mot vinster, de behöver energipriser som gör att de kan överblicka och räkna hem vinsten.

ORDNING & TRYGGHET BEHÖVS

Sådana här saker kan våra beslutsfattare hjälpa till med att ordna för att ge marknaden ett handtag.

Vi behöver inte deras fromma förhoppningar eller myndigheternas trovärdighet att marknader skapar sig själv.

Guldgrävarna i Kalifornien slet hårt och ont men för att deras möda skulle ge utdelning behövde de samhällsstrukturer som hjälpte dem.

De behövde också sheriffer som såg till att det skapades ordning och trygghet.

Det behöver vi också.

HANS NILSSON

FOTO: PETER HAMPUS

Hans Nilsson är ordförande i EEF och driver bloggen fourfact.se

INNEHÅLL

- 2 Styrelsen rapporterar
- 2 Kalendarium
- 2 Årsmötet
- 3 Energilnsikt
- 4 Årets framtidsföretag
- 5 Hälften bort
- 5 Nya medlemmar
- 6 Nyheter
- 7 Energisnål gelérått
- 8 Miljonprogrammet

STYRELSEN

NY STYRELSE VALDES PÅ ÅRSMÖTET. FRAMTIDEN DISKUTERADES

Årsmötet valde ny styrelse enligt nedan. Ledamöter: *Bo Andersson*, *3eee*, *Magnus Everitt*, *VVS Företagen*, *Hans Nilsson*, *Four Fact*, ordförande, *Roger Wranér*; *Kyl & Värmepumpföretagen*, *Johan Lysholm*, *EiO*, *Lars-Göran Sander*; Tryckluftsoptimering, *Ronald Åström*, *Ahlsell*, *Björn Gustafsson*, *ECIS*. Adjungerad ledamot: *Leif Andersson*, styrelseledamot TD-light

Den nya valberedningen fick speciellt i uppdrag att se över antalet kvinnor i styrelsen till nästa årsmöte.

MEDLEMMARNA TYCKER

Medlemsmötet diskuterade framtida aktiviteter inom EEF. Intresset för att fortsätta med EnergiInsikt var stort och möjligheter kommer att undersökas.

Vi har under våren arbetat tillsammans med Naturskyddsföreningen vilket hjälper oss att skapa uppmärksamhet kring våra frågor. Att även "lobba" mer mot upphandlare inom stat och kommun föreslogs. Vi undersöker om det finns möjligheter inom den statliga utredningen som nu startar inom området. Kontakter bör även tas med Miljöstyrringsrådet.

KALENDARIUM MÖTESPLATSER

Hösten 2011 • Energi_Insikt: Inom ramen för EnergiInsikt som arrangerades under våren 2011 kommer ytterligare två orter att besökas av projektet: Umeå och någon ort på västkusten. Kolla i kalendariet på EEF:s hemsida för närmare info.

3-10 juli >> **Almedalsveckan**

4 juli >> **Utmaning Europa: Energieffektivitet – ny kraft åt EU!** Clematis, Strandgatan 20. Seminariet belyser energieffektivitet som en förutsättning för EU:s konkurrenskraft, och betonar vikten av starkare politisk fokus på denna fråga om EU inte ska hamna på efterkälken. Hans Nilsson deltar.

1 sept >> **Energikonferens, ENIG**

20-22 september, >> **Elmia fastighetsmässa**
20-21 september Energirådgivarnas kongress på temat **Möjligheter för miljoner – framtidsplanering om miljonprogrammets ombyggnad**, **Elmia fastighetsmässa**, Jönköping

DAGENS STUDENTER – FRAMTIDENS MEDARBETARE OCH KUNDER?

Göran Tydell och Jakob Rosenqvist från Linköpings universitet beskrev hur deras studenter arbetar med energieffektiviseringsprojekt som projektjobb eller examensarbete. Studenterna behöver kontakter med näringslivet när de ska föreslå konkreta åtgärder i energikartläggningsprojekt. Viktiga kontakter knöts mellan universitetet och EEF-medlemmar.

FJÄRRVÄRMETAXAN AVGÖR BESPARING

Per Forsling från Fastighetsägarna Stockholm presenterade en ny studie om hur besparing i kWh skiljer sig från besparingen i kronor beroende på vilken fjärrvärmes taxa du har. Besparingen i kronor är oftast lägre än besparing i kWh. För individuell mätning och debitering av tappvarmvatten kan besparing i kr halveras jämfört med besparingen i kWh, medan för åtgärden "injustering" blir besparingen något högre i kr räknat.

LOTTA BÄNGENS

070-343 9212

Lotta Bångens, vd i EEF

KONTAKTA EEF

EEF

St Göransgatan 84

112 38 Stockholm

Tel: 08-518 018 16

info@eef.se

www.eef.se

NYHETSRETT EEFNYTT

Ges ut av Energieffektiviseringsföretagen, EEF,

www.eef.se

info@eef.se

ANSVARIG UTGIVARE:

Lotta Bångens

lotta.bangens@aton.se

REDAKTÖR:

Yrsa Westerlund, Typa Text

yrsa@bahnhof.se

... Varför skall man effektivisera? Är det för att tjäna pengar eller är det för att använda mindre resurser? Har vi enbart

kortsiktiga individuella ekonomiska motiv eller finns det också drag av altruism i det vi gör?

Klart är att större delen av "välståndsutvecklingen" i OECD-länderna beror på att vi använder den tillgängliga energin effektivare och endast en mindre del på att vi använder mera energi.

Vi kan också säga att de vinster vi gjort i produktivitet till följd av effektivare energianvändning har vi tagit ut i ökat "välstånd". Annars hade vi faktiskt kunna sänka vår energianvändning och levt ett gott liv.

Dock med färre resor, mindre bostäder och mindre bilar men kanske istället med mera fritid, fler teaterbesök och mera umgänge med vännerna.

>> Fourfact, 8 juni 2011

ENERGIINSIKT

NU PLANERAR VI FÖR ENERGIINSIKT 2!

Utvärderingen visar att fler vill ha road-show 2

UNDER VÅREN HAR EEF tillsammans med FSEK, de lokala energikontoren, och Energirådgivarna genomfört en roadshow om energieffektivisering kallad *EnergiInsikt*. Närmare hälften av EEF:s medlemmar passade på tillfället att visa upp sitt kunnande för över 500 deltagare på någon av de över tjugo orter som besöktes.

Efter en trevande start på publiksidan kom allt fler för att lyssna när EnergiInsikt besökte Linköping, Karlstad, Örebro, Östersund och Sundsvall...

– Klar succé på de allra flesta håll, säger Lars-Göran Sander, Trycklufts-optimering, som deltagit i genomförandet av EnergiInsikt

VASALOPPSÅKAREN!

Lokala dragplåster i form av exempelvis kommunalråd och landstingspolitiker har varit uppskattade inslag i programmet.

I Bollnäs och Borlänge var man extra

kreativ när det gällde energieffektiviserings-tänket: Flerfaldige Vasaloppsvinnaren Daniel Tynell inbjöds att tala om hur man tänker energieffektivt i skidspåret!

Men även lite mer traditionella goda exempel där företag har berättat om sina erfarenheter av energieffektivise-

”inspirerande”

ANN EDLUND FRÅN UPPSALA
KOMMUNS FASTIGHETS AB

ring har varit mycket upplysande och uppskattade programinslag.

– Många loka-

la goda exempel har varit fullständigt suveräna, säger Hans Nilsson.

BLOGGINLÄGGEN FINNS KVAR!

Hans Nilsson och Lotta Bångens har på EEF:s tillfälliga EnergiInsikts-blogg berättat om sina intryck – ofta ackompanjerat med bilder. Gå gärna in på bloggen och förundras över alla lokala aktiviteter i hela landet som görs för att minska på energislöseriet!

Energiinsikt har gett mersmak

– Det kanske är precis så här som vi ska jobba för att nå ut till fastighetsförvaltare, politiker och kommunala tjänstemän och beslutsfattare i industrier, säger Hans Nilsson, ordförande i EEF som deltagit i vårens roadshow på mer än hälften av platserna.

Genom att åka ut i landet har EEF byggt upp sin kännedom om många lokala initiativ och verksamheter som man annars inte får höra talas om.

Som i Östersund, till exempel:

– Det händer mycket som initieras och understöds av det synnerligen aktiva regionala energikontoret och det händer mycket som verkar mera spontant och spirar ur allmän teknisk nyfikenhet. Man bygger lågenergihus och passivhus därför att man tycker att det är en ”bra och kul idé”.

YW

NY ROAD-SHOW PLANERAS

Arbetet med vårens roadshow har varit intensivt på alla plan. Det är mycket som ska funka när man gör nedslag på nya orter varje vecka. Fler EEF:are hade säkert haft stor behållning av att delta i EnergiInsikt, samtidigt som alla som faktiskt deltog naturligtvis har skiftande erfarenheter av hur mycket omedelbar ”nytta” man får ut av att visa upp sig på en mäsas.

Glädjande nog visar vår utvärdering av EnergiInsikt att såväl utställare som publik har lämnat övervägande positiva omdömen.

Inför en ny road-show kommer vi att putsa på konceptet och intensifiera arbetet med den lokala marknadsföringen.

En ny ansökan kommer snarast att lämnas in till Energimyndigheten.

Det är med andra ord redan nu läge för alla EEF-medlemmar att fundera på om man ska delta i nästa EnergiInsikt och hur det egna företagets upplägg ska se ut för att bli framgångsrikt.

Låt oss alla ge järnet! Energieffektivisering behövs!

>> Energiinsikts blogg <http://eef.se/>

TEXT: YRSA WESTERLUND

Daniel Tydell, som vunnit flera Vasalopp, berättade hur han tänker för att bli så bra skidåkare som möjligt:

- Glädje! (du måste gilla det du gör)
- Syfte (du måste hela tiden vet syftet med det du gör, varför gör jag just det här träningspasset idag? Vart leder det?)
- Pusslet och helheten (många pusselbitar ska på plats för att helheten ska bli bra. Det handlar inte alls bara om fysisk träning, utan en mängd saker runt omkring)
- Skaffa kompetenta bollplank
- Fokusera på rätt saker (dvs på det du kan påverka, slösa inte energi på att bli irriterad på saker du inte kan påverka)
- Våga förändra (då utvecklas du)

ÅRETS FRAMTIDSFÖRETAG

Utmärkt märkning

EEF utsåg den 24 maj på sitt medlemsmöte företaget Ahlsell till Årets framtidsföretag 2011 för satsningen på Energieffektiva produkter. Utmärkelsen avser en verksamhet som pekar på nya möjligheter att göra en förnuftig energianvändning till morgondagens standard.

BILD: ULRIK HAMMARSTRÅNG/SUSSEN.BIZ

Årets framtidsföretag 2011 är Ahlsell – ett företag som går före med utmärkt märkning! Jonny Kohlström är chef för affärsprocesser på Ahlsell och initiativtagare till Energieffektiv. Ronald Åström, (t h) marknadsför Ahlsells energieffektiva produkter på fältet. Ronald och Ahlsells var också årets meste utställare på EnergiInsikt!

>> energieffektiv.com

EEF:s motivering lyder:

Energieffektivisering är inte svårt – men komplicerat. En av komplikationerna består i att hitta de produkter som skiljer ut sig genom sin goda energiegenskaper från alla de andra som överflödar marknaden.

Vi har vant oss vid att myndigheter och beslutsfattare skall ge oss signaler och instrument så att vi kan klara uppgiften. Ofta får vi vänta länge – och ofta förgäves.

Därför gör Ahlsell en viktig pionjärgärning genom sitt system "Energieffektiv" som gör att de goda egenskaperna blir utmärkta i ordets alla bemärkelser.

På så sätt kan marknadens aktörer lättare finna en väg framåt när de vill energieffektivisera, men förut tvekat i brist på säker information.

ETT AXPLOCK UR VÅRENS HÖG AV VÄLFÖRTJÄNTA PRISTAGARE

- **Systemair** fick **Stora Inneklimatpriset** tillsammans med Gösta Schelin och PQR Consult under ExpoFastighet i Stockholm den 3 maj. Trion får priset för utvecklingen av en systemlösning för inneklimat och energi:

"Den föreslagna ventilationslösningen är innovativ, kommersiell och kan bidra till att förbättra inneklimatet samt minska energianvändningen i befintliga flerbostadshus, t.ex. i "miljonprogramshus".

>> Stora Inneklimatpriset

- **Fuktsäkerhetspris** till forskningsgruppen bakom beräkningsprogrammet **WUFI** Forskningsgruppen arbetar vid Fraunhofer Institut für Bauphysik i Tyskland.

Motivering: "För att ha utvecklat ett användarvänligt beräkningsverktyg med syfte att förbättra värme- och fuktförhållanden i byggnader".

Juryen bakom priset består av representanter från Fuktcentrum vid Lunds tekniska högskola. Priset delas ut vart tredje år.

>> Fuktsäkerhetspriset

- **E-prize** delas ut av Veckans Affärer och belönar företag med innovativa och affärsdrivande energibesparingar.

GotlandsHem vann i kategorin **Offentlig sektor** för sitt långsiktiga energi- och miljöarbete. Tillsammans med **Schneider Electric** har man sänkt den årliga energiförbrukningen med 15 procent sedan 2004.

- **Vinnare i klassen Storföretag: Stadium**, vars logistik- och miljöchef Daniel Johansson ser priset som inspiration till att bli ännu bättre. Sportkedjan har halverat energiförbrukningen och låtit butikerna internt tävla mot varandra för att sätta ytterligare press.

- I kategorin **små- och medelstora företag** vann **Jeff Electronics** som har utvecklat, med input från organisationer som är närstående Svenska kyrkan, ett styr- och reglersystem som sänker energiuttaget i landets kyrkor.

>> E-prize

HÄLFTEN BORT

AFFÄRSMODELLEN & WEB-UTBILDNING

EEF:s 6 steg till energieffektivisering

Här kommer lite kortfattat om läget i Hälften bort (se ruta om projektet).

Enkätundersökning och djupintervjuer är nu utförda. Resultatet blev att de flesta är intresserade av att en speciell person håller ihop energieffektiviseringsprojektet.

Vi har kontaktat fastighetsägare och industrier och vi ser det som väldigt positivt att företagen uttrycker att de tittar på miljöfrågan när de fattar sina beslut och inte bara ser på kortsiktiga lösningar!

Nu jobbar vi vidare med delprojektet "Affärsmodellen" och "Utbildning".

Affärsmodellen går ut på att vi har för avsikt att ta fram "EEF:s 6 steg till Energieffektivisering" som alla företag ska kunna använda sig av vid sina ombyggnader.

Alla EEF-företag som vill jobba enligt den tänkta affärsmodellen ska ha gått ett antal webutbildningar för att lära sig mer om andra teknikområden än sitt eget. Det är dessa utbildningar vi ska arbeta fram i delprojektet Utbildning.

ENERGILEDARE GER TRYGGHET

Den som gått alla utbildningar blir en "energiledare" eller "energiamordnare" – vi har ännu inte bestämt oss för vilket uttryck vi kommer att använda.

Denne energiledare kan sedan enligt vår affärsmodell träffa kunder och starta projekt i samarbete med andra EEF-medlemmar, allt efter behov.

Tanken är att kunderna ska kunna känna sig helt trygga eftersom vi jobbar enligt en bestämd modell.

De företag som har genomgått utbildningarna kommer eventuellt att finnas i en databas.

"Hälften bort" handlar om hur vi ska bli bättre på att sälja energieffektivisering:

Finns nya affärsmodeller som skulle göra det enklare för kunderna? Hur vill kunderna egentligen köpa energieffektivisering? Kan vi bli bättre på att erbjuda gemensamma lösningar från branschen?

"Hälften bort" syftar förstås på energianvändningen. Tillväxtverket är med och finansierar. Ett 15-tal EEF-medlemmar har hittills visat intresse för "Hälften bort".

Genom EEF:s affärsmodell och gemensamma utbildningar hoppas vi dra till oss fler medlemmar till EEF och att fler kunder kommer att anlita våra medlemsföretag.

Under hösten kommer utbildningar att påbörjas. Håll utkik på hemsidan för mer info. Kontakta mig gärna!

BIRGITTA GOVÉN, PROJEKTLEDARE
BIRGITTA.GOVEN@ATON.SE

Hur börjar man energieffektivisera?

3 AV 10 FÖRETAG VET INTE HUR DE SKA BÖRJA ENERGIEFFEKTIVISERA

Näringslivets energirapport 2011 (utgiven av Veckans Affärer) visar att 28 procent av de svenska företagen ser energieffektivisering som en av de viktigaste frågorna, men de vet inte hur de ska börja.

De viktigaste frågorna för företagen är förutom energieffektivisering att öka intäkterna och att sänka kostnaderna. Drygt en tredjedel uttrycker oro över stigande energikostnader och nästan 70 procent anger kostnadsskäl som motivering för energieffektivisering.

Trots att det finns stora pengar att spara är många företag avvaktande till att genomföra större insatser för energieffektivisering.

Knappt vart femte företag tänker prioritera mätning, uppföljning och styrning av sin energianvändning, något som enligt många experter är en av de enskilda åtgärder som snabbast kan bidra till sänkningar i förbrukningen.

Rapporten påpekar också att man lätt glömmer att beteendeförändringar också kan minska energiförbrukningen.

>> Näringslivets energirapport 2011

NYA MEDLEMMAR

FEM NYA EEF-MEDLEMMAR

Vi hälsar följande företag välkomna till EEF!

- >> **ECO Pilots** – utbildar företag i miljötankande
- >> **Sival** – verksamma inom LED-belysning
- >> **NFO-Drives** – störningsfria frekvensomriktare
- >> **Energispargruppen** – belysningslösningar
- >> **Embriq** – energimätningar i industrin

LÅNGSIKTSPROGNOS

ENERGISYSTEMETS UTVECKLING TILL 2030

"Sverige kommer att exportera mycket el"

Sverige kan bli stor nettoexportör av el. Det är en av slutsatserna i Energimyndighetens långsiktsprognoz.

Prognosen ger en bild av hur det svenska energisystemet kan förväntas utvecklas fram till 2030 med hänsyn taget till de styrmedel som gäller.

Expansionen inom kraftproduktionen i kombination med den måttliga ökningen av elanvändningen kan leda till en omfattande nettoexport av el från Sverige.

Den stora exporten förutsätter att vattenkraften och kärnkraften kan producera som ett genomsnittligt år. Exporten kan då bli cirka 23 TWh år 2030.

Utvecklingen fram till och med år 2030 jämförs hela tiden med år 2007, som är prognosens basår.

Sveriges totala energianvändning antas öka till 662 TWh. Ökningen står industrisektorn för, men främst omvandlings- och distributionsförluster till följd av en ökad elproduktion i kärnkraftverken.

Sverige fortsätter att bygga ut sin energiproduktion och kommer att kunna exportera stora mängder el även i framtiden, enligt Energimyndighetens långtidsprognos.

Den svenska industrin ökar sin energianvändning till 166 TWh år 2030 genom att produktionen förväntas öka. År 2007 var energianvändningen cirka 156 TWh.

(Enligt den prognos för energiförsörjningen som gjordes 1990 förväntades industrin enligt normalscenariot använda 169 TWh år 2010 (alternativt låg 160/hög 178), men slutade alltså i runda slängar på den lägst förväntade nivån. Med ett växande intresse för energieffektivisering tror man att energibehovet förbli måttligt inom industrin.)

Elproduktionen ökar med 30 TWh jämfört med 2007. Mest genom vindkraften som ökar med 10 TWh.

Kärnkraftverken ökar med ca 8 TWh med de effekthöjningsprogram som redan idag finns planerade och godkända.

Kraftvärmeverken ökar elproduktionen med knappt 7 TWh.

Energianvändningen i sektorn bostäder och service m.m. minskar från drygt 150 TWh år 2007 till 148 TWh 2030. Minskningen sker trots att befolkningen och antalet bostäder fortsätter att öka.

Transporter, utrikes och inrikes minskar med 1 TWh till 125.

>> [Läs hela prognosen](#)

>> [Läs en sammanfattning av prognosen](#)

NYHETER

EKODESIGN-KRAV PÅ LUFT/LUFTVÄRMEPUMPAR •

Såväl kommuner som företag tror att de skulle kunna spara pengar genom energieffektivisering. Men de saknar specifika mål och har dålig koll på sina projekt.

>> energinyheter.se

ENERGIEFFEKTIVA ELMOTORER SPARAR MYCKET ENERGI

De första EU-kraven på energieffektiva motorer har nu trätt i kraft.

Kraven skärps allteftersom och år 2020 kommer den nya förordningen att spara 135 TWh el i EU om året, vilket motsvarar Sveriges totala elanvändning.

Elmotorer står för 65 procent av energianvändningen i industrin och för 40 procent i samhället. Av alla produkter som fått ekodesignkrav hittills, är elmotorer den produkt där det går att spara mest energi. USA, Australien, Kina, Brasilien och flera andra länder har redan infört krav på energieffektiva motorer, och på så sätt fasat bort de sämsta från marknaden. Nu försvinner de även från EU:s marknad.

– De motorer som inte får säljas i andra länder ska inte heller få säljas i EU. När de nya kraven börjar gälla i EU behöver vi konsumenter inte längre betala priset för ineffektiva elmotorers dyra drift.

Dessutom minskar miljöbelastningen, säger Anna Carlén, handläggare för ekodesign på Energimyndigheten.

>> [Energimyndigheten](#)

>> [Välj en högeffektiv elmotor](#)

Konfektyrfabriken Aroma räknar med att minska sina energiförluster med miljontals kronor varje år.

– Och Aroma är inget undantag, menar Lars-Göran Sander, energikonsult på Tryckluftsoptimering Norden AB.

Räkningarna från energibolagen kan ofta halveras genom relativt, snabba och små åtgärder, för de flesta svenska industrier.

En energisnålare geléråtta

VI FÖLJDE MED energikonsult Lars-Göran till Konfektyrfabriken Aroma i Skarpnäck söder om Stockholm. Aroma är en modern godis- och chokladtillverkare och skapare av några av våra folkälskade godisklassiker. Du känner säkert igen dem; geléhallon, gröna gelégrodor, lakrits- och hallonbåtar, Alla Hjärtans asken m.m.

I fabriken har det gjorts en kartläggning av på vilket sätt och hur mycket energi som används var i godisfabriken. Företaget som omsätter 90 miljoner per år använder två – tre miljoner kronor varje år enbart till energi. Det är kanske ingen anmärkningsvärt hög siffra, så ser det nog ut i industrin idag. Men där finns mycket energi att spara. Ja, den svenska industrin kan spara flera miljarder kronor varje år.

ENERGIKARTLÄGGNING

Som en av flera insatser i sitt kontinuerliga arbete att skapa en resursnål produktionsprocess, har Aroma nyligen startat sitt största energieffektiviseringsprojekt någonsin. Målet är att kartlägga sin energiförbrukning och därefter identifiera möjligheter att minska omotiverade energikostnader.

– Målet att minska vår energikostnad med cirka 50 procent är ingen omöjlighet, hoppas Olle Björkenström företagets nya vd.

FRIGÖR KAPITAL TILL ANNAT

– Det här är pengar som vi istället kan

använda till exempelvis affärsutveckling med ännu fler välsmakande produkter, och andra viktiga aktiviteter som stärker vår konkurrenskraft och miljömässighet.

– Så varför skicka iväg dyr energi ut i ingenstans resonerar Ragnar Granum, produktionschef på Aroma.

– Och det är också så som allt fler industrier resonerar idag, instämmer Lars-Göran. Att minska sin miljöpåverkan och reducera driftstopp, att frigöra kapital och öka livslängden på sin produktionsanläggning är viktiga skäl, men naturligtvis är de ökade energipriserna, den hårdnande konkurrensen och de förväntade högre kraven från myndigheterna de viktigaste motiven. Vi måste vara rädda om vår miljö – vi har den till låns!

Stöd i form av energikartläggningscheck

För att kartlägga sin energianvändning finns ett statligt stöd för kartläggning av energianvändningen i ett företag.

Det önskade resultatet är att hitta energibesparingar och effektivisering och stödet täcker 50% av kostnaden för energikartläggningen vilket innebär att företaget kan få upp till 30 000 kronor i stöd. Stödet gäller företag som använder mer än 500 MWh energi per år. Lantbruk kan få stöd även om de har mindre energianvändning än 500 MWh per år men har mer än 100 djurenheter.

Mätvärden som överraskar, utvecklar och skapar nya frågor. Lars-Göran Sander från Tryckluftsoptimering Norden i samtal med Aromas produktionschef Ragnar Granum.

DETEKTIVARBETE

Lars-Göran har tagit ett helhetsgrepp kring Aromas energianvändning och beskriver sitt uppdrag som rena detektivarbetet. ”Brottet” är det stora spillet, eller säg, slöseriet med energi som pågår i produktionsanläggningar världen över, oavsett vad som produceras.

De inledande mätningarna här visar till exempel överraskande fakta angående hur energi används i anläggningen under perioder då produktionen står stilla. En av de preliminära nyckelfrågorna är varför förbrukningen skiljer sig så tydligt mellan stilleståndet på helgerna och stilleståndet på vardagskvällar/nätter.

En annan intressant fråga är varför anläggningen slukar lika mycket energi när produktionen går för fullt som när

FORTS

FORTS

den bara utnyttjas till hälften. En aktiv dialog med Ragnar har varit grunden till framgången i detta projekt. Mätning gav intressanta ibland förvånande resultat vilket gör att man nu vet vad man skall fokusera på.

Hos Aroma finns flera stora energislukande processer, dels i tillverkningen av godiset, i efterbehandlingarna och i andra stödjande processer.

– Vi ser även stora sparmöjligheter i belysningen, i allmänvarmen, vattenanvändningen och ventilationen säger Lars-Göran.

TRYCKLUFT I FOKUS

Ett fokusområde är tryckluftsanvändningen. Här finns ofta många tusen kubikmeter luft att spara och Lars-Görans erfarenheter visar att en industri kan minska kostnaden för tryckluften till hälften och ibland mer.

Många åtgärder har en återbetalningstid på sex månader och han har exempel som visar på ännu snabbare återbetalning. Med metoden Tryckluftsoptimering tar Lars-Göran ett helhetsgrepp om tryckluften med allt ifrån energi till kompressorerna till det som rör sig (används - ute i produktion). Målet är att få en tryckluftsoptimerad anläggning där den mest energieffektiva luften är den som inte används!

STORA BESPARINGSMÖJLIGHETER

Slutresultatet av projektet är ännu inte klart, men Lars-Göran hoppas att när åtgärder är vidtagna ska Aroma kunna spara en miljon kronor om året, varje år.

TEXT: MIKAEL CHRISTENSEN, COMIGO

>> Energikonferens för tillverkningsindustrin

1 september

Konferensen anordnas samtidigt på tre orter: Växjö, Sundsvall och Västerås.

På förmiddagen blir det gemensamt program via länk och på eftermiddagen lokala föreläsningar på temat energieffektivisering.

MÖJLIGHETER FÖR MILJONER

– framtidsspaning om miljonprogrammets ombyggnad

ENERGIRÅDGIVARNAS KONGRESS 20–21 SEPTEMBER 2011 ELMIA FASTIGHETSMÄSSA

Behovet av renovering i det svenska byggnadsbeståndet är något som kan utvecklas till en formidabel möjlighet!

VVS-företagen visar i sin utmärkta Renoveringshandbok att man kan drygt halvera energianvändningen för värme från 220 kWh/m² till 90 genom fönsterbyte, ventilationsåtgärder (FTX), injustering och mätning av varmvatten. Åtgärderna är inte tekniskt komplicerade och de behöver inte ens göras vid samma tillfälle (då kan man komma mycket längre). Bara vanlig eftertanke och omsorg.

Samma sak kan göras med el för drift, t.ex. för belysning och motordrifter, och verksamhet i hem och på arbetsplatser. I dessa fall också med dagens tillgängliga teknik.

Detta kommer att tas upp på årets kongress på Elmia i Jönköping 20-21 september. Vi får höra om exempel ur verkligheten som visar att det både är tekniskt möjligt och ekonomiskt intressant.

Kongressen är som vanligt öppen för alla med intresse för energieffektivisering.

Mer info om Energirådgivarnas kongress kommer snarast att finnas tillgänglig på Energirådgivarnas hemsida <http://www.energiradgivarna.com/>

I väntan på kongressen kan du läsa mera här om miljonprogrammet ur olika aspekter:

- >> Energimyndighetens kampanj Renovera Energismart
- >> Finansieringsinstrument för energieffektivisering
- >> Riksbyggens renoveringsverkstad
- >> Skanskas Miljonhemmet
- >> Hållbara Hilda, HSB:s förnyelseprojekt
- >> Artikel om Boverkets nya energikrav
- >> Ing-Marie Odegren, vd i Alingsåshem
- >> Bo Matsson, teknisk chef, Brostaden
- >> Goda hus, Föreningen Energieffektiva byggnader i Sydost
- >> Grabbarna från förorten, med Ken